

Orientering om status for pleie og omsorg

Formannskapet 7. september 2010

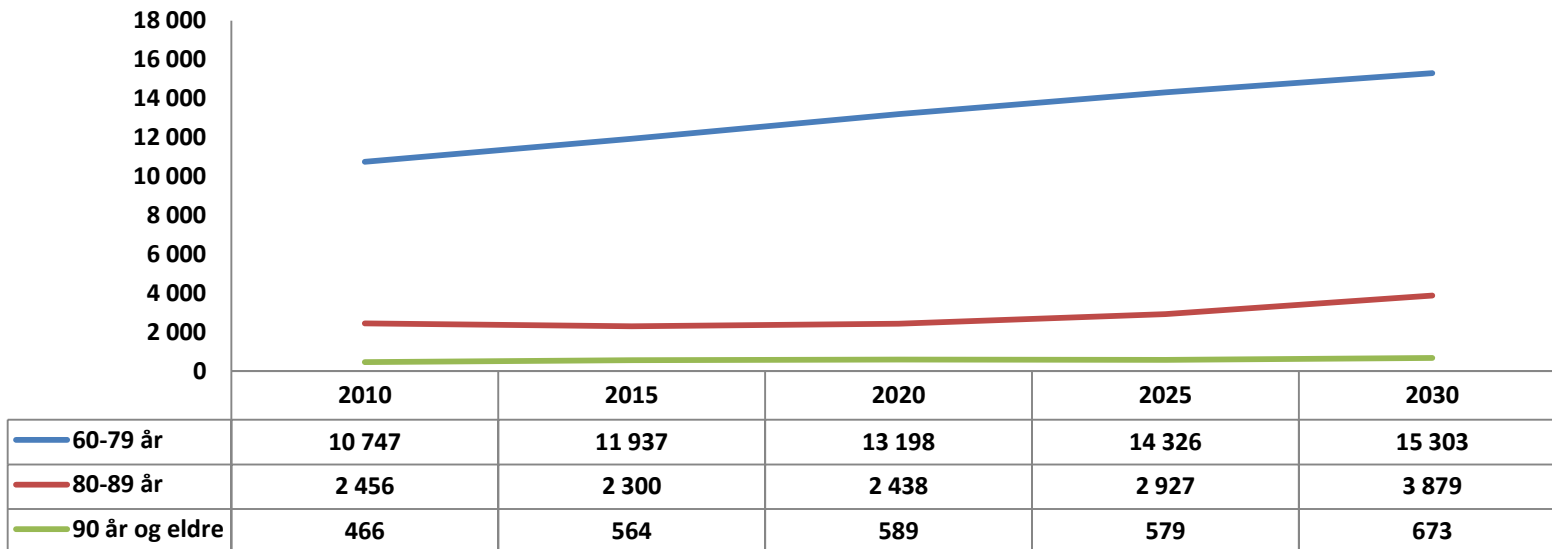
Status i pleie og omsorg

- 1. Demografi**
- 2. Nøkkeltall og andre fakta om pleie- og omsorgstjenesten i Drammen kommune**
- 3. Drammen sammenliknet med andre kommuner**
- 4. Ønsket tjenestetilbud**
- 5. Tiltak i gjeldende økonomiplan**
- 6. Enhetspriser for pleie og omsorgstjenester**
- 7. Behandling av søknader om pleie og omsorgstjenester**
- 8. Klagebehandling**

DRAMMEN
KOMMUNE

Fra år 2010 øker gruppen 60 – 79 år kraftig, med ca. 1000 innbyggere for hvert 5. år

- Aldersgruppen 80 – 89 år har en liten nedgang fram mot år 2015, for så å øke igjen fra år 2020
- Aldersgruppen over 90 år har en moderat økning i hele perioden

Kilde: Statistisk sentralbyrå befolkningsframskrivninger (MMMM-alternativ)

Status i pleie og omsorg

1. Demografi
2. **Nøkkeltall og andre fakta om pleie- og omsorgstjenesten i Drammen kommune**
3. Drammen sammenliknet med andre kommuner
4. Ønsket tjenestetilbud
5. Tiltak i gjeldende økonomiplan
6. Enhetspriser for pleie og omsorgstjenester
7. Behandling av søknader om pleie og omsorgstjenester
8. Klagebehandling

Ca 5000 personer mottar plo-tjenester

Totalt antall aktive tjenestevedtak pr. 1.september 2010	409	1948	4764	7121
Pleie- og omsorgstjenestene 0 -17 år Senter for oppvekst over 18 år Pleie- og omsorgstjenesten	0 – 17 år	18 – 66 år	over 67 år	Totalt antall aktive vedtak pr. tjeneste
Langtidsopphold sykehjem	0	16	401	417
Korttidsopphold sykehjem	0	14	63	77
Utredningsopphold sykehjem	0	1	1	2
Rehabiliteringsopphold sykehjem	0	2	4	6
Avlastningsopphold barnebolig / sykehjem	0	1	11	12
Hjemmesykepleie	1	286	1094	1381
Hjemmesykepleie – psykisk helse	0	384	17	401
Praktisk bistand - Hjemmehjelp / rengjøring	0	214	1020	1234
Praktisk bistand – råd og veiledning	5	224	8	237
Omsorgslønn	56	43	55	154
Borgerstyrt personlig assistanse (BPA)	3	31	2	36
Trygghetsalarm	0	71	1140	1211
Dagsenter - eldre	0	4	246	250
Dagsenter - psykisk helse	0	80	7	87
Transporttjeneste for funksjonshemmede	4	290	657	951
Støttekontakt	76	145	33	254
Miljøterapijeneste	15	34	1	50
Avlastning i hjemmet	6	1	0	7
Privat avlastning	92	27	0	119
Jobb og aktivitetssenter	0	58	4	62
Tverrfaglig oppvekststeam - Habilitering barn og unge	151	22	0	173

- De fleste brukerne mottar mer enn en tjeneste.

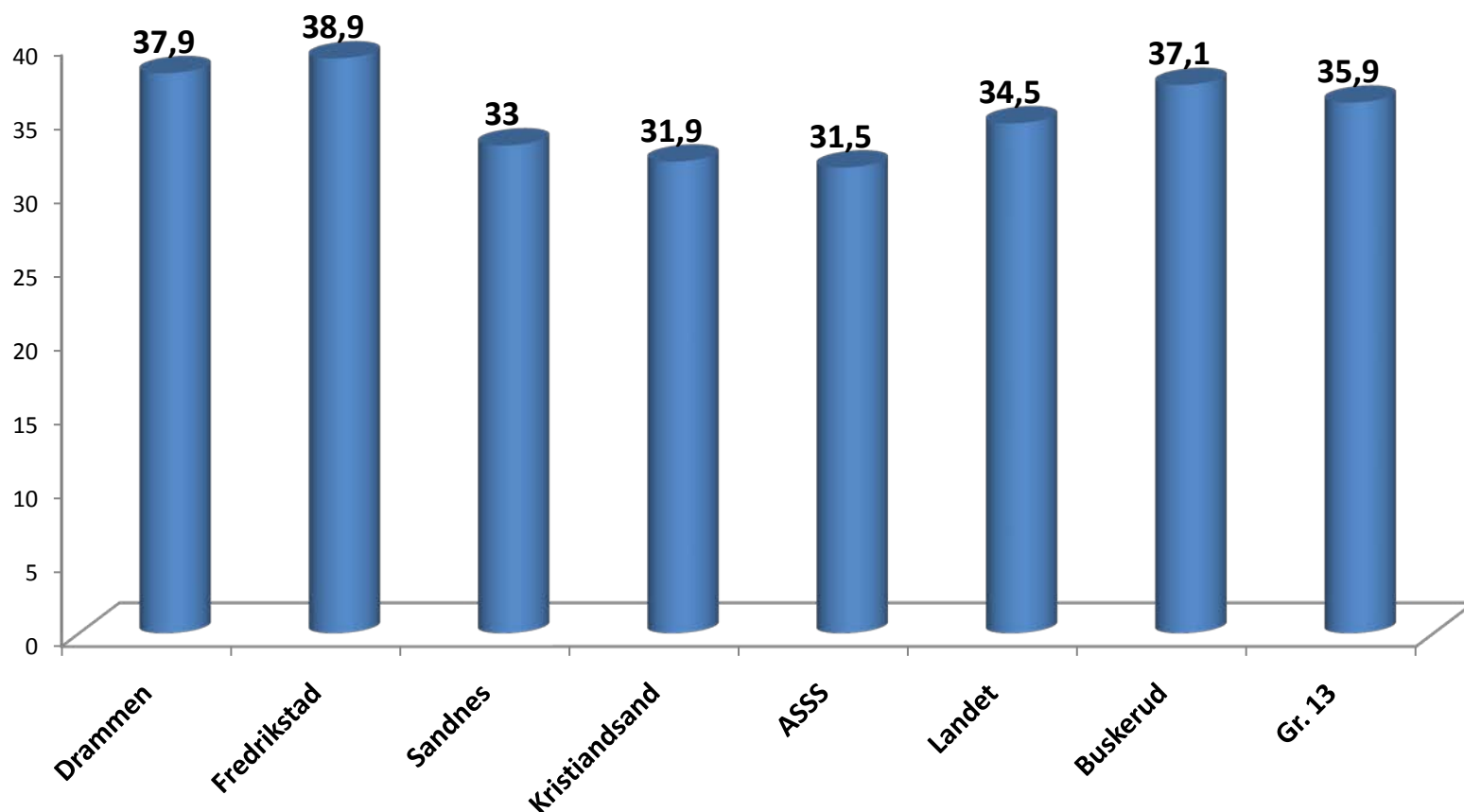
Status i pleie og omsorg

1. Demografi
2. Nøkkeltall og andre fakta om pleie- og omsorgstjenesten i Drammen kommune
3. **Drammen sammenliknet med andre kommuner**
4. Ønsket tjenestetilbud
5. Tiltak i gjeldende økonomiplan
6. Enhetspriser for pleie og omsorgstjenester
7. Behandling av søknader om pleie og omsorgstjenester
8. Klagebehandling

Drammen bruker mer til plo-tjenester

Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent
av kommunens totale netto driftsutgifter, konsern

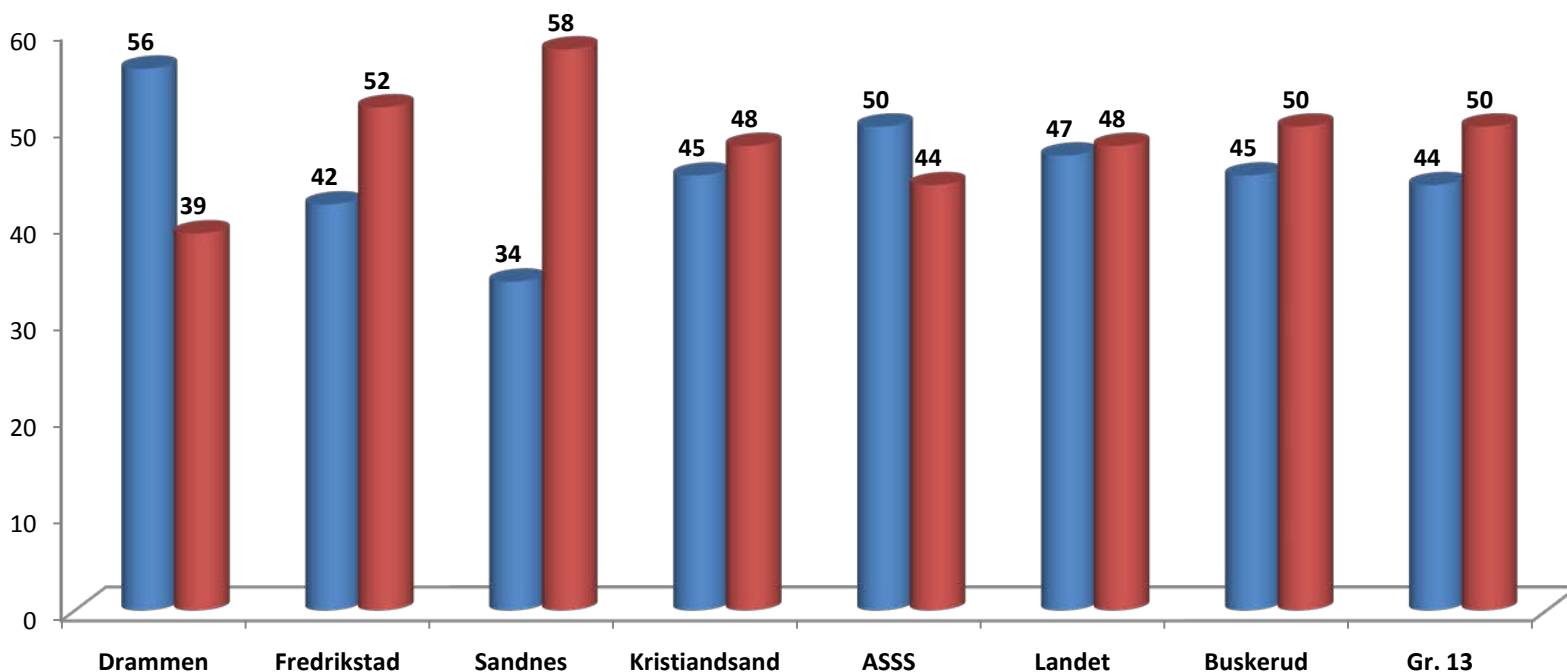

DRAMMEN
KOMMUNE

Drammen har høyere andel av utgifter til institusjoner og lavere andel utgifter til hjemmeboende

- Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo, konsern
- Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo, konsern

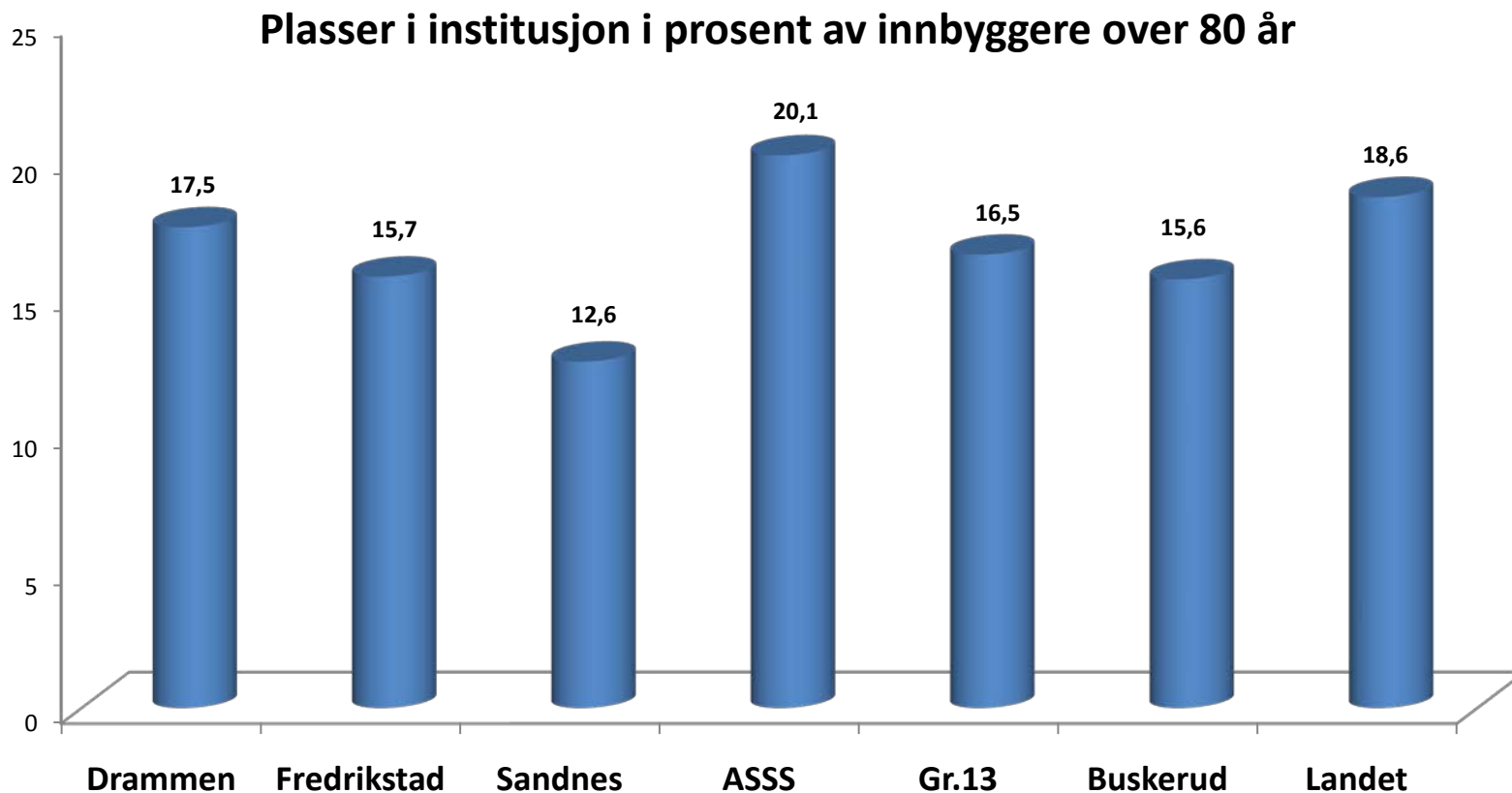

En viktig årsak til den høye prioriteringsgraden for institusjon i ASSS er at Bergen og Oslo har hhv et stort antall aldershjemsplasser og sykehjemsplasser som leies ut til andre kommuner

DRAMMEN
KOMMUNE

Drammen ligger nær landsgjennomsnittet og over fylkessnittet for institusjonsplasser

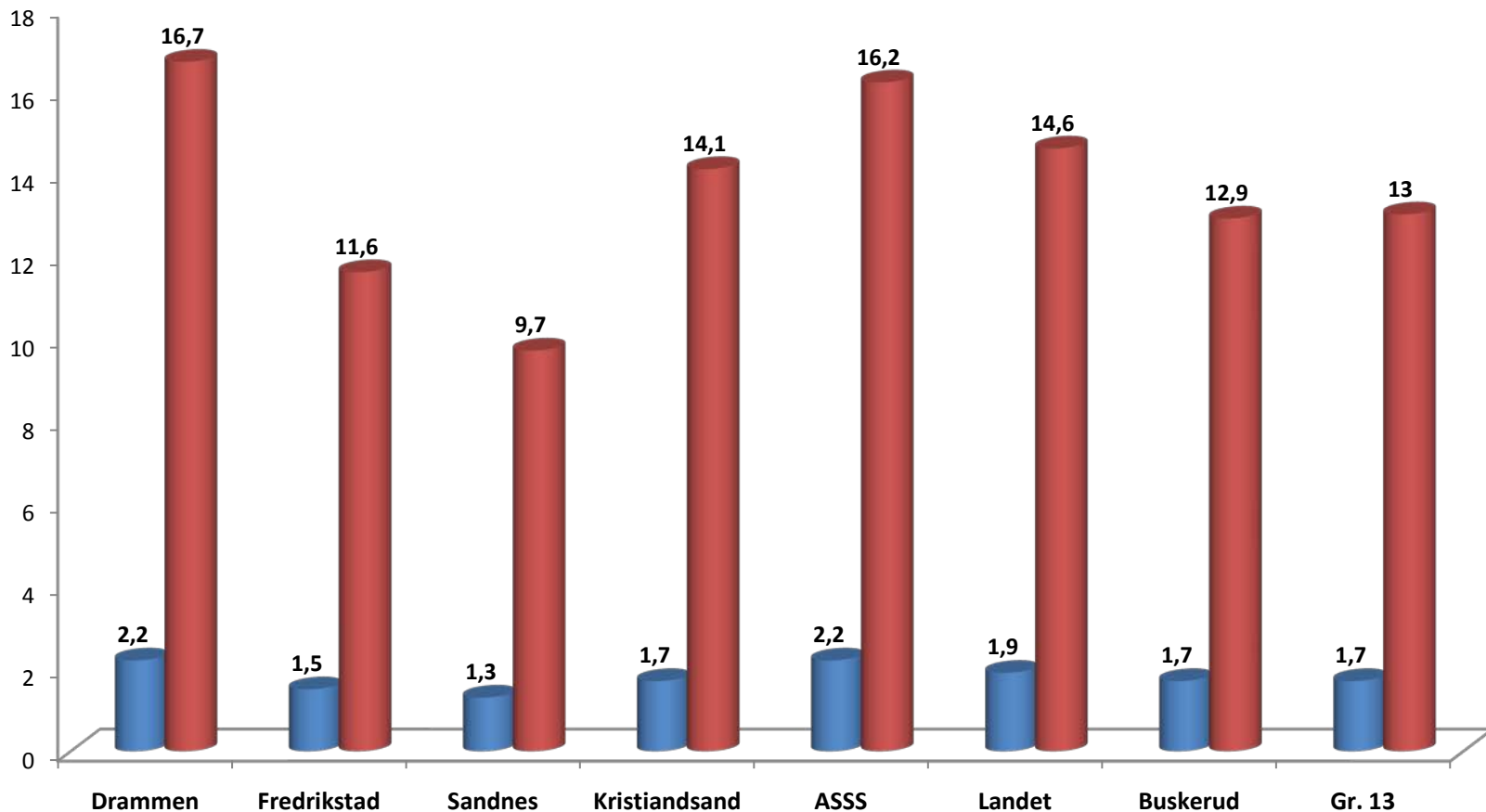
En viktig årsak til den høye dekningsgraden for institusjon i ASSS er at Bergen og Oslo har hhv et stort antall aldershjemsplasser og sykehjemsplasser som leies ut til andre kommuner

DRAMMEN
KOMMUNE

Drammen har høyere andel institusjonsplasser

- Andel innbyggere 67-79 år som er beboere på institusjon
- Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon

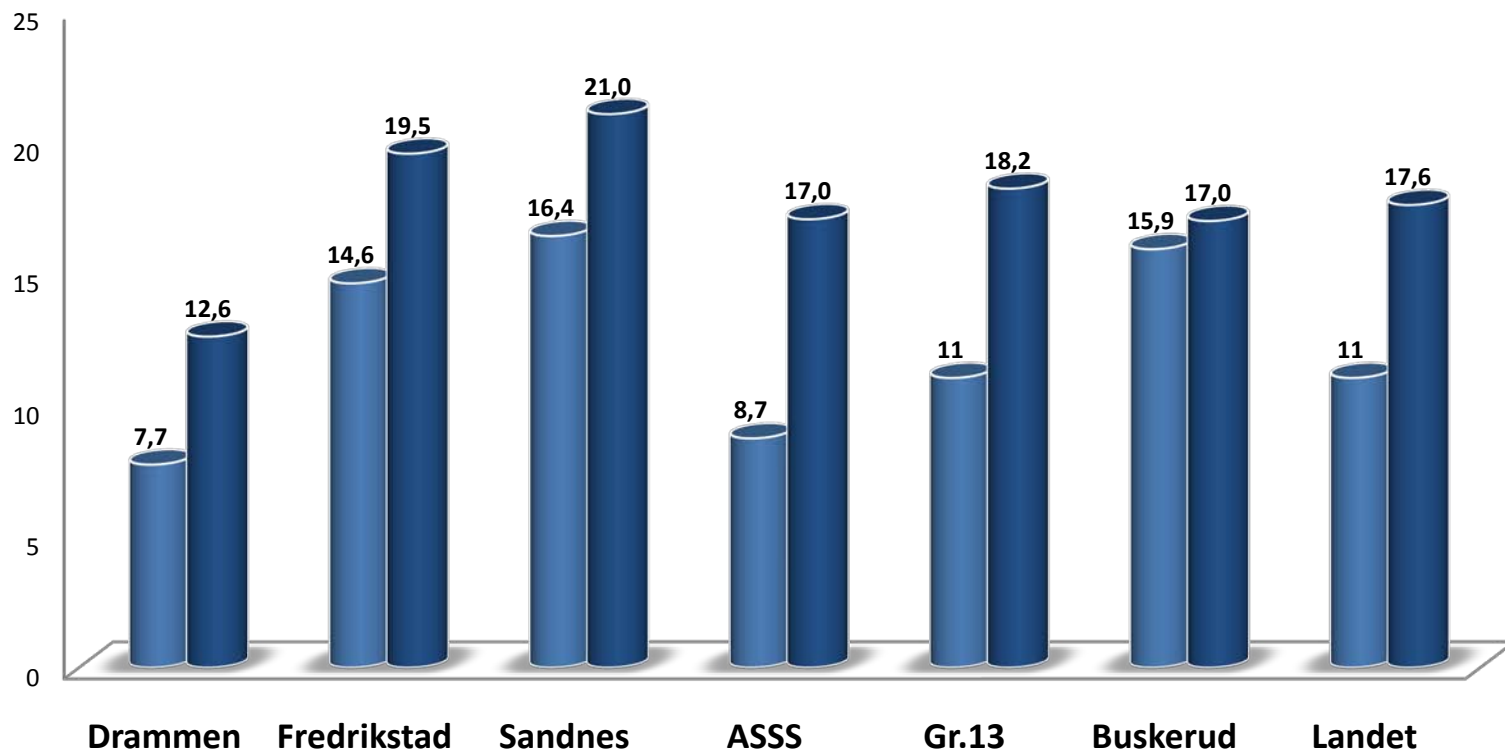
Kilde: Statistisk sentralbyrå – KOSTRA 2009

DRAMMEN
KOMMUNE

Drammen har lavere dekning og utgifter til hjemmetjenester

- Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67 år og over
- Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i 10.000kroner)

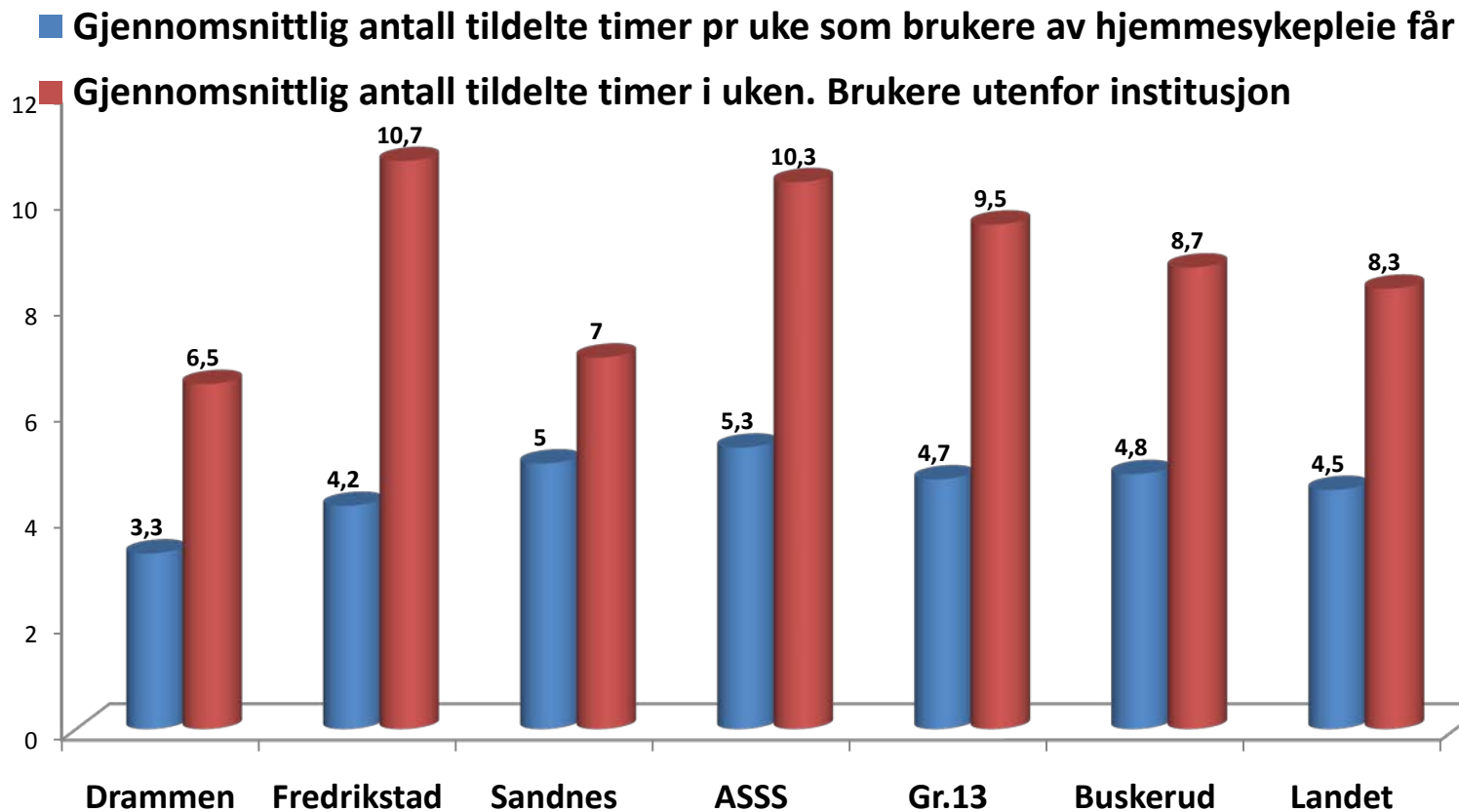

Fredrikstad tilsvarer Drammen når det gjelder demografi og levekår, men tilbyr hjemmebasert omsorg til dobbelt så høy andel brukere med omfattende bistandsbehov

DRAMMEN
KOMMUNE

Brukere i Drammen har færre timer

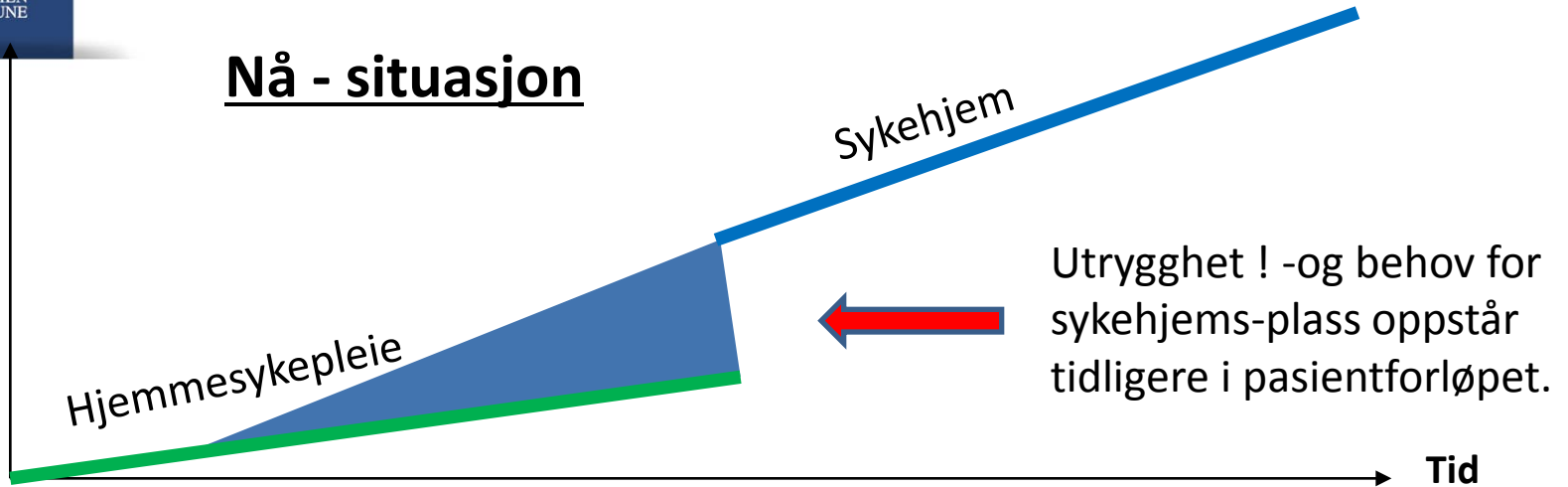

Status i pleie og omsorg

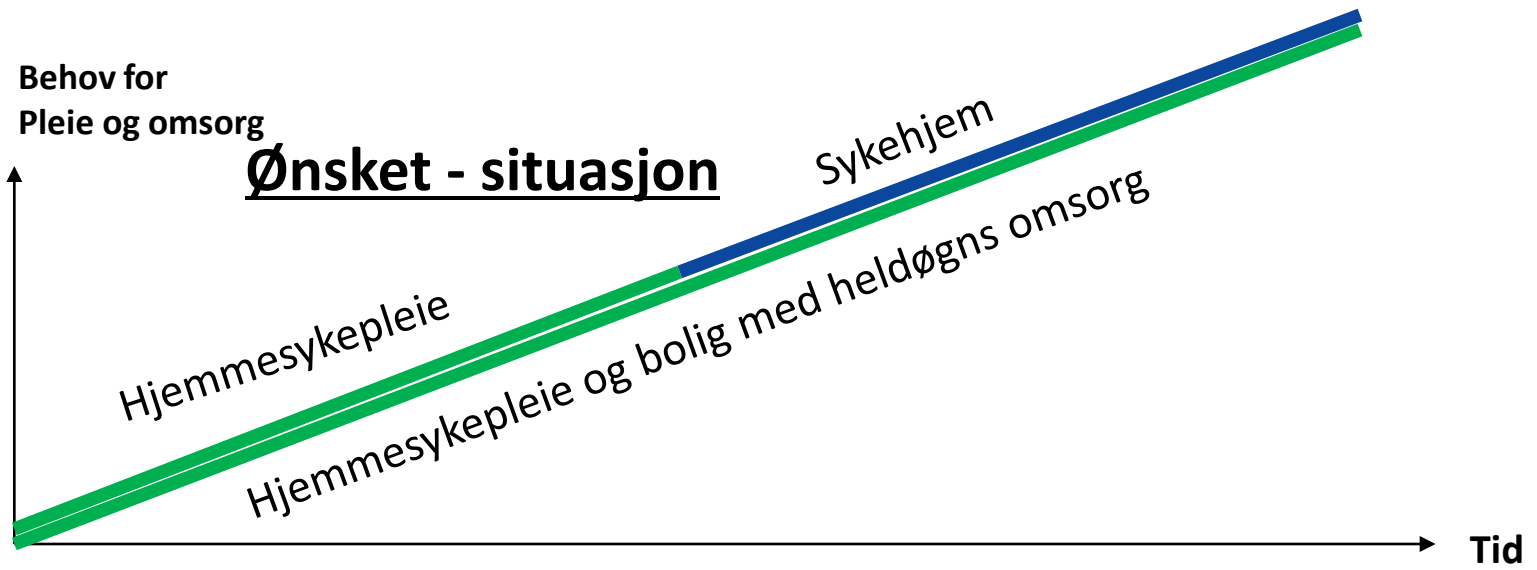
1. Demografi
2. Nøkkeltall og andre fakta om pleie- og omsorgstjenesten i Drammen kommune
3. Drammen sammenliknet med andre kommuner
4. **Ønsket tjenestetilbud**
5. Tiltak i gjeldende økonomiplan
6. Enhetspriser for pleie og omsorgstjenester
7. Behandling av søknader om pleie og omsorgstjenester
8. Klagebehandling

Nå - situasjon

Behov for
Pleie og omsorg

Ønsket - situasjon

Status i pleie og omsorg

1. Demografi
2. Nøkkeltall og andre fakta om pleie- og omsorgstjenesten i Drammen kommune
3. Drammen sammenliknet med andre kommuner
4. Ønsket tjenestetilbud
5. Tiltak i gjeldende økonomiplan
6. Enhetspriser for pleie og omsorgstjenester
7. Behandling av søknader om pleie og omsorgstjenester
8. Klagebehandling

Styrking av hjemmebasert omsorg totalt 2010 - 2013

17,7 mill.

	2010 (i mill. kr.)	2011 (i mill. kr.)	2012 (i mill. kr.)	2013 (i mill. kr.)
16 boenheter i omsorgsbolig med heldøgns bemanning - tilrettelagt for mennesker med demens			10,0	
Styrking av hjemmesykepleien	6,7	1,0		

Andre tiltak i planperioden:

- Det samlede tjenestetilbudet må samordnes bedre slik at det tilbys riktige tjenester, i rett mengde, til rett tid – for å oppnå trygghet, verdighet og livskvalitet for bruker og pårørende.
- Botilbud med heldøgns omsorg for ektepar - Omsorgsbolig med heldøgns bemanning har større privat boflate enn sykehjem og er bedre egnet til bolig for ektepar.
- Helse- og omsorgsplan Drammen 2012 – 2022 – framtidig behov for pleie- og omsorgstjenester
- Etablere utviklingsprogram "Skap gode dager" - kvalitet og samhandling

Status i pleie og omsorg

1. Demografi
2. Nøkkeltall og andre fakta om pleie- og omsorgstjenesten i Drammen kommune
3. Drammen sammenliknet med andre kommuner
4. Ønsket tjenestetilbud
5. Tiltak i gjeldende økonomiplan
6. **Enhetspriser for pleie og omsorgstjenester**
7. Behandling av søknader om pleie og omsorgstjenester
8. Klagebehandling

DRAMMEN
KOMMUNE

Priser i Drammen:

Sykehjemsplass 1,1 mill kr/år

Hjemmetjenester 126 000 kr/bruker/år

Kostnad pr. sykehjemsplass pr. år

Kostnad pr. mottaker av hjemmetjenester pr. år

Kilde: Statistisk sentralbyrå – KOSTRA 2009

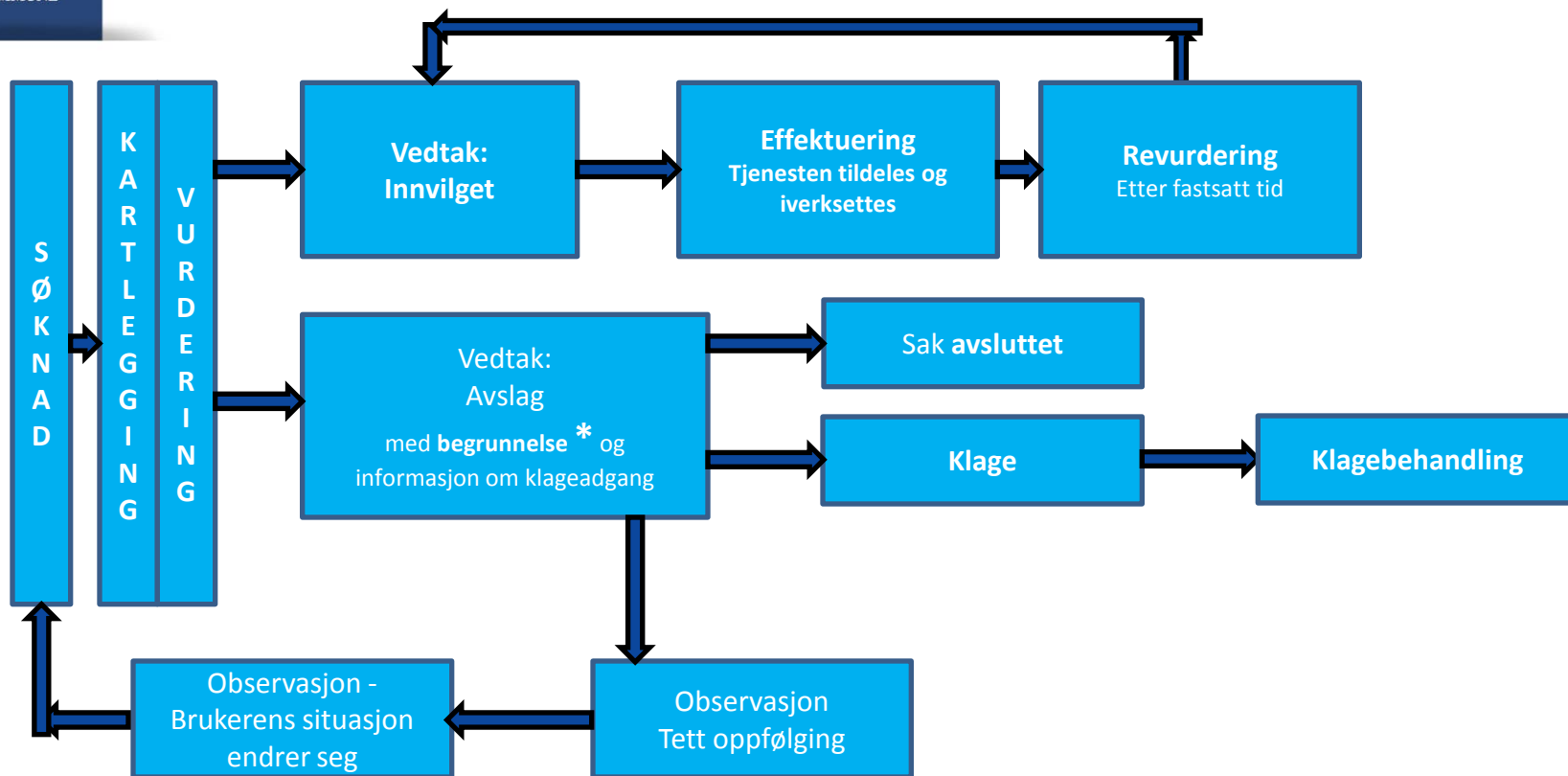
0 200 000 400 000 600 000 800 000 1 000 000 1 200 000

■ Gr 13 ■ Buskerud ■ Landet utenom Oslo ■ ASSS-Snitt ■ Kristiansand ■ Sandnes ■ Fredrikstad ■ Drammen

Status i pleie og omsorg

1. Demografi
2. Nøkkeltall og andre fakta om pleie- og omsorgstjenesten i Drammen kommune
3. Drammen sammenliknet med andre kommuner
4. Ønsket tjenestetilbud
5. Tiltak i gjeldende økonomiplan
6. Enhetspriser for pleie og omsorgstjenester
7. **Behandling av søknader om pleie og omsorgstjenester**
8. Klagebehandling

Fra søknad til tjeneste

*

Begrunnelsen for avslaget kan inneholde tildeling av andre pleie- og omsorgstjenester, f.eks: Søknad om sykehjemsplass - Avslag med begrunnelse:

- at nødvendig helsehjelp, omsorg og pleie kan ivaretas i hjemmet med

- Hjemmesykepleie
- Hjemmehjelp
- Trygghetsalarm
- Varmmatombringing
- Rullerende korttidsopphold

Det store flertallet av søknader innvilges

Søknader behandlet 2010

pr. 31. august 2010

Tjeneste	Antall søknader totalt	Innvilget	Avslag
Sykehjem langtid	190	175	15
Sykehjem korttid	644	589	55
Hjemmesykepleie	522	520	2
Hjemmehjelp	195	193	2

Hvert avslag oppleves krevende for brukeren.

Kontor for tjenestetildeling kartlegger behov for pleie- og omsorgstjenester og fatter vedtak etter individuell svurdering.

Arbeidsmetoder for Kontor for tjenestetildeling:

- saksbehandler vektlegger å lytte både til pasient og pårørende.
- det legges vekt på å skape trygghet både for pasient og pårørende – og i de fleste tilfeller lykkes dette.
- tildeling av tjenester er alltid basert på pasientens behov, som i mange tilfeller må følges fra dag til dag - for å vurdere hva som er riktig og forsvarlig.
- tildeling av tjenester skjer aldri som følge av press utenfra.
- pleie- og omsorgstjenesten legger vekt på likebehandling av alle pleietrengende innbyggere

DRAMMEN
KOMMUNE

Behov for ekstra vurdering når:

- **Konflikter / uenighet mellom pasient og pårørende/ektefelle**
- **Press som er i strid med hensynet til pasientens uttrykte ønske**
- **Tvil om samtykkekompetanse p.g.a. demens eller annet funksjonstap**

Brukere får hjelp til å søke og ev. klage.

Status i pleie og omsorg

1. Demografi
2. Nøkkeltall og andre fakta om pleie- og omsorgstjenesten i Drammen kommune
3. Drammen sammenliknet med andre kommuner
4. Ønsket tjenestetilbud
5. Tiltak i gjeldende økonomiplan
6. Enhetspriser for pleie og omsorgstjenester
7. Behandling av søknader om pleie og omsorgstjenester
8. **Klagebehandling**

Lovgrunnlag, kriterier og klageorgan for pleie- og omsorgstjenester

- Khl.= Lov om helsetjenester i kommunene (kommunehelseloven) § 2-1 første ledd. Rett til helsehjelp.
- Sotjl = Lov om sosiale tjenester m. v. (Sosialtjenesteloven).

Sykehjem langtid Khl § 2-1 jf. §1-3 – Klageorgan: Helsetilsynet

Kriterier:

- Søker skal ikke være i stand til å bo i eget hjem med tilrettelagt hjelp, grunnet omfattende tilsyns- og hjelpebehov som følge av sykdom.
- Helsevikten har et omfang som gjør at behovet for helsehjelp ikke kan ivaretas i hjemmet. Som hovedregel skal alltid helsehjelp i hjemmet og deretter korttidsopphold prøves ut først.

Korttidsopphold sykehjem Khl § 2-1 jf. §1-3 – Klageorgan: Helsetilsynet

Målgruppe/kriterier:

- Korttidsopphold i sykehjem er et tilbud til personer som i en begrenset periode har behov for heldøgns pleie- og omsorg. Oppholdet kan også være et tilbud til pasienter som ikke kan reise hjem etter en sykehusinnleggelse, men som trenger å avslutte påbegynt behandling eller utredes videre.
- Oppholdet er ment å opprettholde eller forbedre pasientens funksjonsnivå med den hensikt at pasienten kan fortsette å bo i eget hjem, og bidra til å hindre eller utsette langtidsopphold i sykehjem.
- Personer som har krevende omsorgsoppgaver i hjemmet kan søke om avlastningsopphold for personer som mottar hjelpen i hjemmet.
- Korttidsopphold kan også bidra til å gi pasienten en verdig livsavslutning.

Hjemmesykepleie Khl § 2-1 jf. §1-3 – Klageorgan: Helsetilsynet

Etter en individuell vurdering av tjenestemottakers funksjonsnivå, kan følgende tjenester i forbindelse med nødvendig helsehjelp være aktuelle:

- Råd og veiledning i forbindelse med sykdom og forebygging av den.
- Opplæring og vedlikehold av ferdigheter for å ivaretaegen helse.
- Hjelp og tilrettelegging i forbindelse med personlig hygiene og ernæring.
- Bistand til nødvendig administrasjon av medikamenter.
- Sårbehandling og injeksjoner for innskrevne tjenestemottakere som ikke selv kan oppsøke legekantor.
- Hjelp til symptomlindring, stell og pleie til alvorlige syke og døende. Støtte og veiledning til deres pårørende.

Arbeidet blir utført av sykepleiere eller andre helsearbeidere. Hjemmesykepleie er tilgjengelig hele døgnet, alle årets dager.

Kriterier :

- Hjelpebehovet må være av helsemessig art, og bygge på en helsefaglig vurdering.

Praktisk bistand – hjemmehjelp Sotjl§4-3 jf.§4-2a Klageorgan: Fylkesmannen

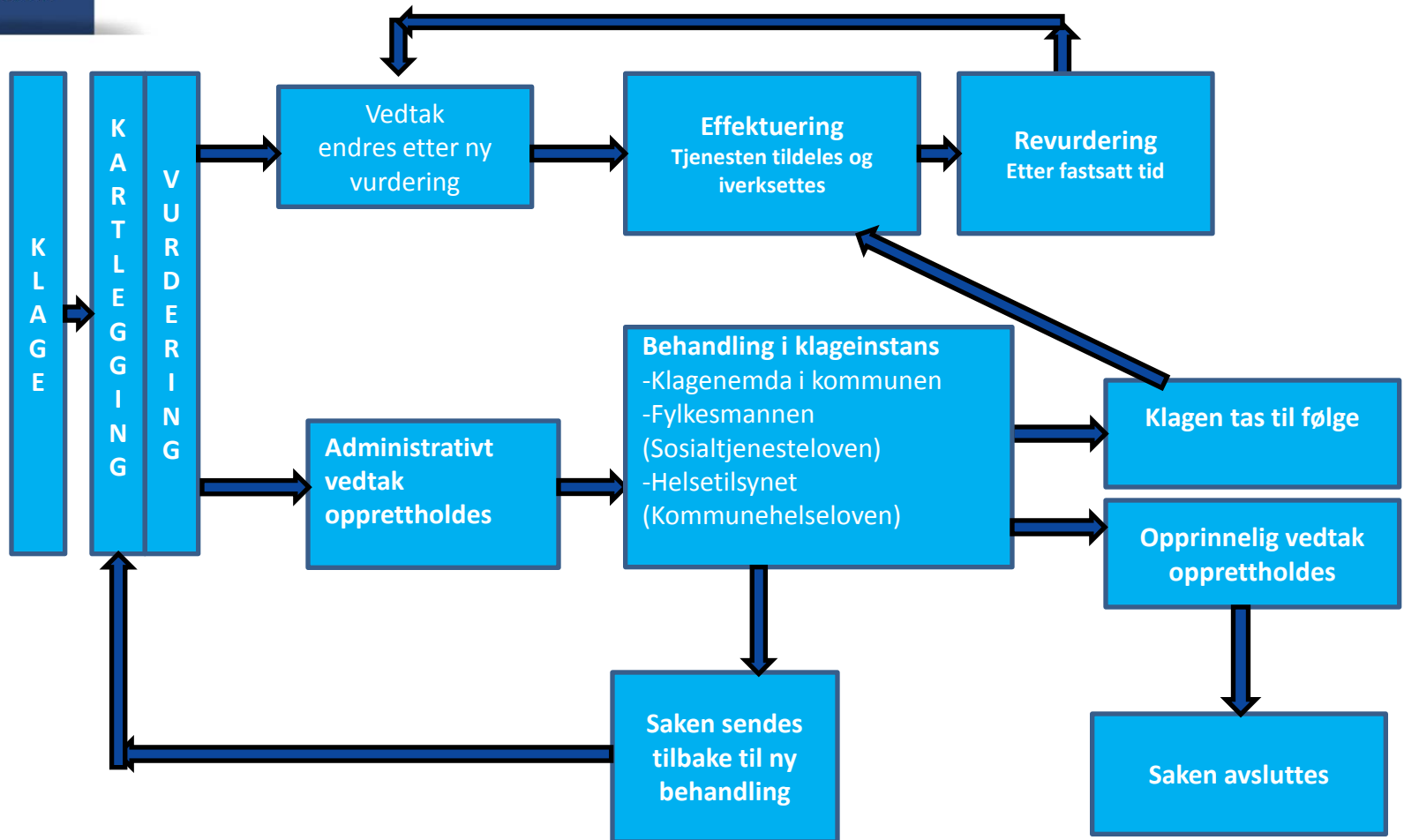
Kriterier:

- De som ikke kan dra omsorg for seg selv eller som er helt avhengig av praktisk eller personlig hjelp for å greie dagliglivets gjøremål, har krav på praktisk bistand. Det er kommunen som i samarbeid med søkeren bestemmer hvilke tjenester som skal gis.

DRAMMEN
KOMMUNE

Klagebehandling

DRAMMEN
KOMMUNE

Klagebehandling - nøkkeltall

Sykehjem - langtid

Tjeneste	Klage på avslag	Medhold i klage	Oversendt Helsetilsynet
1.halvår 2010	2	2	1
1.halvår 2009	3	2	0
2.halvår 2009	2	0	2

Sykehjem - korttid

Tjeneste	Klage på avslag	Medhold i klage	Oversendt Helsetilsynet
1.halvår 2010	4	3	1*
1.halvår 2009	11	10	0
2.halvår 2009	2	2	3**

* Saken ble oversendt Helsetilsynet, men ikke behandlet, da pasientens situasjon endret seg og sykehjemsplass ble innvilget administrativt.

** 2 av disse sakene gjaldt inneliggende pasienter som klaget på overflytting til annen avdeling i sykehjemmet.

DRAMMEN
KOMMUNE

Oppsummering

- Drammen har høy institusjonsdekning og lavere dekning på hjemmetjenester
- Utfordringer
 - Flere brukere
 - Tjenester tilpasset behovene (økt hjemmetjeneste)
- Flertallet av søknadene innvilges
- Nye spørsmål: Ektepar, ensomhet,...